

KÚRIA

Bfv.III.1.321/2013/10.szám

A Kúria Budapesten, a 2014. év március hó 18. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A sikkasztás büntette miatt K. J. és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a M. I. Zs. III. rendű terhelt és védője, valamint a Győri Fellebbviteli Főügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítványokat elbírálva a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 5.B.146/2007/72. számú, illetőleg a Győri Ítéltábla Bf.87/2012/19. számú ítéletét K. J. I. rendű, P. T. II. rendű, M. I. Zs. III. rendű és U. L. IV. rendű terhelt tekintetében megváltoztatja, az I. rendű, a II. rendű, III. rendű és IV. rendű terhelt cselekményét egyaránt folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntettének [1978. évi IV. tv. 317. § (1) bek., (7) bek. b) pont] minősíti, melyet a II., a III. és a IV. rendű terhelt bűnsegédként követett el. E terheltekkel szemben alkalmazott fő- és mellékbüntetések e bűncselekmény miatt tekinti kiszabottnak.

Egyebekben a megtámadott határozatokat K. J. I. rendű, P. T. II. rendű, M. I. Zs. III. rendű és U. L. IV. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás során felmerült 27.040 (huszonhétezer-negyven) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

I.

A Komárom-Esztergom Megyei Bíróság a 2011. február 3-án kelt 5.B.146/2007/72. számú ítéletével K. J. I. rendű, P. T. II. rendű, M. I. Zs. III. rendű és U. L. IV. rendű terheltet bűnösnek mondta ki az 1978. évi IV. törvény (továbbiakban Btk.) 317. § (1) bekezdésébe ütköző és a (6) bekezdés a) pontja szerint minősülő folytatólagosan, az I. rendű terhelt esetében tettesként, a II., III. és IV. rendű terhelt esetében bűnsegédként, különösen nagy értékre elkövetett sikkasztás bűntettében, ezért az I., II., III. rendű terhelteket személyenként 4 évi börtönbüntetésre és 4 évi közügyektől eltiltásra, míg a IV. rendű terheltet 3 évi börtönbüntetésre és 3 évi közügyektől eltiltásra ítélte.

Az ügyész, valamint a terheltek és védőik fellebbezése folytán eljáró Győri Ítéltőábla, mint másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét annyiban változtatta meg, hogy a II. rendű terhelttel szemben a szabadságvesztést különös visszaesőként tekintette kiszabottnak és megállapította, hogy e terhelt feltételes szabadságra nem bocsátható.

II.

A bíróság által megállapított tényállás a következő.

A N. Kft. raktárkészletre nem gyárt telefonkészülékeket. A Finnországban található központba érkeznek be a különböző megrendelések, itt elvégzik a szükséges árkalkulációkat, eldöntik, hogy melyik gyáregység fogja a gyártást elvégezni, a megrendelő pedig előre kifizeti a vételárat.

A N. Kft. a készáru szállítására, fuvarozására saját gépjárműparkkal nem rendelkezik, ezért az elkészített és becsomagolt készülékeket különböző fuvarozócégek szállítják el a megrendelőhöz.

K. J. I. rendű terhelt 2009. szeptember 25. napjától dolgozott folyamatosan a N. Kft-nél. 2003. október 20-ig operátorként, majd ezt követően kiszállítási csoportvezető lett.

P. T. II. rendű terhelt 2002. március 17. napjáig állt alkalmazásban a N. Kft-nél, mint vagyonőr.

M. I. Zs. III. rendű terhelt 2000. július 10-től 2004. november 10. napjáig, U. L. IV. rendű terhelt pedig 2003. augusztus 22. napjáig ugyancsak itt operátori feladatot látott el.

2004 nyarán P. T. II. rendű és M. I. Zs. III. rendű terhelt, valamint S. L. N. VII. rendű terhelt közösen elhatározták, hogy a N. Kft-ből mobiltelefonokat tulajdonítanak el.

Tisztában voltak a gyártási, kiszállítási folyamatokkal, illetőleg az ellenőrzési mechanizmussal is. Olyan tervet dolgoztak ki, hogy a gyár területéről kiszállító kamionok valamelyikére a megrendelés alapján kiszállított telefonok mellé további telefonokat fognak felrakatni, és azokat egy alkalmas helyen és időben lerakják a kamionról, majd értékesítik.

A terv végrehajtásához azonban szükség volt olyan személyre, aki segítséget tud nyújtani a kiszállított, de vevőhöz nem rendelt telefonoknak a rendszerben történő eltüntetéséhez, hogy ne jussanak az eltulajdonított mobiltelefonok nyomára.

Ezen kívül szükség volt olyan gépkocsivezetőre, aki közreműködik a kiszállításban, mindemellett alkalmas lerakódóhelyeket is keresni kellett.

M. I. Zs. III. rendű terhelt ennek érdekében felvette a kapcsolatot K. J. I. rendű terhelttel, aki kiszállítási csoportvezető volt, így plusz palettákat, kész telefonokat tudott felrakatni kamionokra.

Ezzel egyidejűleg a XVII. rendű H. F. terhelt 2004. augusztus 18. napján telefonon kapcsolatba lépett P. T. II. rendű terhelttel és jelezte, hogy 2004. augusztus 22-23. napján hajnalban fog külföldre mobiltelefon készülékeket szállítani a N. gyárából.

A II. rendű terhelt a III. rendű terhelttel is kapcsolatot teremtetett, jelezve neki, hogy az alkalmas fuvarozó a XVII. rendű terhelt.

M. I. Zs. III. rendű terhelt K. J. I. rendű terhelttel ennek lehetőségéről tájékoztatta, majd megegyeztek, hogy augusztus 22-23-án induló kamionba fogják bepakolni a plusz telefonokat.

2004. augusztus 22-ről 23-ra virradó éjjelen a Dániába induló és becsomagolt szállítmány mellé K. J. I. rendű terhelt berakatott még további három raklap Nokia 6230 típusú mobiltelefont, összesen 1190 darabot, amely együttesen 148.631.000 Ft értéket képviselt.

A II. rendű terhelt felvette a kapcsolatot az á.-i csárdában dolgozó IX. rendű terhelttel és 100.000 forintot ígért neki, ha segít a kamion átrakodásában, míg a VII. rendű terhelt a IV. rendű terheltnak ígért 100.000 forintot, ha az általa használt kisteherautóval részt vesz a telefonok átpakolásában, illetve elszállításában.

Ezt követően a XVII. rendű terhelt által vezetett kamion megérkezett a csárda nyitva hagyott udvarába, és megérkezett a

ponyvás IVECO teherautó is.

A II. rendű terhelt ismeretlen társaival a kamionból a telefonokat átpakolta a ponyvás teherautóba, és azzal a VII. rendű terhelt lakásához hajtottak.

A telefonokat később értékesítették és a közreműködőket kifizették. Az eltulajdonított készülékekből egy darabot, 124.900 forint értékben a Gy.-i Plázában lefoglaltak, a kár ennyiben megtérült.

2005-ben az I., a II. és a III. rendű *terhelt* elhatározta, hogy újra mobiltelefon készülékeket fognak hasonló módon eltulajdonítani.

A II. rendű terhelt felkereste T. R. IX. rendű terheltet abból a célból, hogy az á.-i csárda területét, illetve zárt udvarát hasonló célból ismét bocsássa rendelkezésükre.

A korábban kamionvezető XVII. rendű terhelt agyi infarktust kapott, így a továbbiakban nem tudott gépjárművet vezetni, ezért P. T. II. rendű terheltnek a telefonrakomány kihozatalokhoz újabb személyeket: régi barátait, ismerőseit, így az V. rendű, VII. rendű és XIII. rendű terhelteket kellett bevonnia.

A II. rendű terhelt felvette a kapcsolatot az V. rendű, VI. rendű és a XII. rendű terheltekkel, majd a későbbiekben a X. rendű, kamionsofórként dolgozó terhelttel, aki vállalta a feladatot és a XI. rendű terhelt beszervezését. Ezt követően valamennyien várták a kedvező időpontot, amely március végén érkezett el.

2005. március 28-án éjszaka K. J. I. rendű terhelt a pótkocsit ismételten felrakatta a 15-ös dokkolóra, majd ezt követően utasította Sz. R. targoncást, akinek ebben a műszakban ő volt a felettese, hogy a 3 darab raklapnyi, összesen 1260 darab Nokia 6230 típusú mobiltelefont is helyezzen be ebbe a pótkocsiba. Ez a 3 raklapnyi szállítmány egy 6 raklapos szállítmánynak volt a már elkészült része, amely egyébként Írországba, Dublinba ment volna.

Sz. R. az utasításnak megfelelően a 3 raklapnyi Nokia 6230 típusú telefont a 15-ös kapura leszállította, azonban az itt dolgozó biztonsági őr nem engedte berakni a 3 darab raklapot a pótkocsiba. Emiatt vita keletkezett az I. rendű terhelt és az ott szolgálatot teljesítő biztonsági őr között. Az I. rendű terhelt olyan szállítóleveleket kívánt átadni és ezzel lefedezni a 3 raklapnak a kiszállítását, amelyeket a biztonsági őr nem fogadott el. Az ismételt vita során a biztonsági őrök figyelmetlenségét kihasználva leplombálták a gépjárművet, majd útnak indították.

A kamion 2005. március 29-én elhagyta a gyár területét, és Á. felé indult, miközben a X. rendű terhelt folyamatosan tartotta a kapcsolatot részben az V. rendű, részben a II. rendű terhelttel.

Amikor a megbeszélésnek megfelelően megérkeztek a forgalomtól elzárt parkolórésshez, már a helyszínen jelen volt P. T. II. rendű, B. G. V. rendű és K. G. XIII. rendű terhelt is.

U. L. IV. rendű terhelt egy sötétkék színű 3 és fél tonnás, úgynevezett dobozos kisteherautóval, amelynek hidraulikás, emelőhátas hátulja volt, rátolatott a kamionra, így rövid idő alatt az átpakolás megtörtént.

A helyszínről a kis tehergépkocsi elhajtott, majd Gy. felé az autópályán továbbment és az út leágazásánál lévő benzinkútra állt be.

A hajnali órákban, amikor visszaérkezett a F. L. X. rendű terhelt által vezetett tehergépjármű szerelvény a N. Kft. telepére, akkor észlelték a biztonsági őrök, hogy ez az a kamion, amelyre rendellenesen raktak be 3 raklapnyi telefont, melyhez nem volt szállítólevél.

Ezt követően a kamiont kinyitatták, abban a 20 raklapnyi Angliába szállítandó áru hiánytalanul megvolt, azonban a később felrakott 3 raklapnyi, összesen 1260 darab és összességében 117.054.000 Ft értéket képviselő Nokia 6230-as típusú mobiltelefon már nem volt rajta. Ezt mind Sz. R. targoncás, mind az ott szolgálatot teljesítő biztonsági őrök észrevették, észlelték.

K. J. I. rendű terhelt annak érdekében, hogy ezt a cselekményt elleplezze, még ezen az éjszakán az eredetileg Írországba készülő szállítmányból elkészült 3 raklapnyi telefont az átmeneti tárolóhelyről, az MPVS rendszerből törölte, de nem a saját jelszavával lépett be a számítógépes rendszerbe.

U. L. IV. rendű terhelt által az út mellett található benzinkút parkolójában hagyott gépjárműből a telefonokat később az értékesítésbe bevont, ismeretlenül maradt személyek elvitték, majd az összesen 1260 darab, összesen 117.054.000 forint összértékű telefont részben külföldön, részben Magyarországon értékesítették.

III.

A)

A jogerős ügydöntő határozat ellen a Győri Fellebbviteli Főügyészség az I., a II., a III. és a IV. rendű terhelt terhére a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjára hivatkozással nyújtott be felülvizsgálati indítványt.

A felülvizsgálati indítvány szerint ugyanis a cselekményeknek a vádtól eltérő, így téves minősítése következtében törvénysértő büntetések kerültek kiszabásra.

Az ügyész álláspontja értelmében a felülvizsgálat során is irányadó tényállás szerint több terhelt összehangolt cselekménye a szervezettség jeleit mutatta, hiszen szükség volt belső emberekre, eszközökre, szervező, koordináló személyre, vagyis magatartásukban felismerhető volt a szándékegység, a tervszerűség, az azonos módszerrel elkövetett cselekmények ismétlődő jellege, a bűnözés közös tudata, ekként cselekményük a Btk. 137. § 7) pontjára figyelemmel a 317. § (1) bekezdésébe ütköző és a (7) bekezdés b) pontja szerint bünszövetségben elkövetett sikkasztás büntettének minősül. Ezért a minősítés megváltoztatásával az adott büntetési tételkereten belül új, súlyosabb büntetés kiszabása indokolt.

B)

A jogerős ítélet ellen M. I. Zs. III. rendű terhelt és védője is felülvizsgálati indítvánnyal élt.

A III. rendű terhelt felülvizsgálati indítványában arra hivatkozott, hogy a vádirat téves ténymegállapításokat tartalmazott, ezért az alapügyben eljáró bíróságok is helytelenül állapították meg a történeti tényállást.

Ennek keretében vitatja, hogy a vád tárgyává tett cselekmények a bírósági ítélet tényállásában rögzített módon megtörténhettek volna, hiszen előzetesen nem volt tudomásuk sem a fuvarozás pontos időpontjáról, sem a szállítmányozó cégről.

Hivatkozása szerint a vádiratban szereplő mobiltelefonokról csupán annyit lehet tényszerűen megállapítani, hogy azok nem voltak az I. rendű terheltre rábízva, és hogy azok eltulajdonítása egyáltalán megtörtént, a cselekmény nem sikkasztás, hanem lopás.

A III. rendű terhelt a tényállás megváltoztatását indítványozta arra hivatkozással, hogy sem az első-, sem a másodfokú bíróság nem tisztázta sem az ő szerepét, sem az okozott kár összegét, amely nyilvánvalóan nem lehet azonos a telefonok kiskereskedelmi értékével.

Hivatkozása szerint az első cselekmények idején nem is dolgozott a cégnél, így lopást sem követhetett el.

A III. rendű terhelt szerint a terhelt-társak az eljárás során nem tettek reá nézve terhelő vallomást, sőt vallomásaik megerősítették védekezését.

A III. rendű terhelt a továbbiakban a minősítés megváltoztatásától függetlenül sérelmezi a bíróságok által kiszabott büntetés mértékét, ugyanis az nem felelt meg sem a belső arányosság követelményének, sem az enyhítő és súlyosító körülményeknek. Ezzel összefüggésben kifogásolja, hogy az alapügyben eljáró elsőfokú bíróság a középérték szabályai szerint szabta ki a

büntetést, holott erre nem is lett volna törvényes lehetősége.

C)

A jogerős ítélettel szemben M. I. Zs. III. rendű terhelt védője is felülvizsgálati indítványt nyújtott be.

A védő hivatkozása szerint a bíróság törvényes vád hiányában járt el, illetve megsértette a vádhoz kötöttség elvét akkor, amikor a III. rendű terhelttel kapcsolatosan ítéletében olyan tényeket rögzített, illetve állapított meg, amelyek a vádiratban nem szerepeltek. Nevezetesen azt, hogy a 2004-es cselekmények kapcsán - amikor a III. rendű terhelt éjszakai operátorként dolgozott -, koordinálta a terhelt-társak cselekményeit. Ez viszont nem volt része a vád történeti tényállásának, így törvényes vád hiányáról van szó.

A Legfőbb Ügyészség a BF.2401/2013/1. számú átiratában az ügyész felülvizsgálati indítványát változatlan tartalommal fenntartva indítványozta a cselekmények minősítésének megváltoztatását és annak megfelelő törvényes büntetés kiszabását.

Az ügyészség ugyanakkor a III. rendű terhelt felülvizsgálati indítványát részben törvényben kizártnak, részben pedig alaptalannak tartotta.

Ugyancsak alaptalannak látta a III. rendű terhelt védőjének a vád törvényességével, illetve a vádelv megsértésével kapcsolatos jogi okfejtését is.

IV.

A Kúria az ügyben a Be. 424. § (1) bekezdésének megfelelően nyilvános ülést tartott.

A nyilvános ülésen a Legfőbb Ügyészség képviselője a terheltek terhére bejelentett felülvizsgálati indítványt változatlanul fenntartotta, és indítványozta a megtámadott határozatok megváltoztatását, a bünszövetségben történő elkövetés megállapítását, és a kiszabott büntetések súlyosítását.

Ugyanakkor viszont a III. rendű terhelt és védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt a Btk. 2. § alkalmazhatósága tekintetében alaposnak tartotta, és indítványozta, hogy a Kúria a III. rendű terhelt esetében a 2012. évi C. törvény rendelkezéseit alkalmazza, egyebekben a cselekmények minősítésének megváltoztatását, és mind a négy terhelt büntetésének súlyosítását, egyéb vonatkozásban a megtámadott határozatok hatályában fenntartását indítványozta.

A Legfőbb Ügyészség felülvizsgálati indítványa a terheltek cselekményeinek minősítését illetően alapos, egyebekben nem, míg a

III. rendű terhelt és védője által előterjesztett felülvizsgálati indítvány törvényben kizárt.

V.

A)

A bünszövetség megállapításával kapcsolatosan a Kúria a következőket kívánja előrebocsátani.

A terheltek ellen a Komárom-Esztergom Megyei Főügyészség a Kf.535/2005/154. számú vádiratával az 1978. évi IV. törvény (továbbiakban Btk.) 317. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontjára figyelemmel a (7) bekezdés b) pontja szerint minősülő bünszövetségben, különösen nagy értékre elkövetett sikkasztás büntette miatt emelt vádat, amelyet a II., a III. és a IV. rendű terhelt bűnsegédként követett el.

A megyei bíróság a cselekmények minősítésénél az ügyészi vádtól eltérve, a bünszövetség megállapítására nem látott lehetőséget, indokai szerint ugyanis azt pontosan megállapítani, hogy a terheltek előzetesen egymással megállapodtak volna, nem lehetett.

Az ügyész az elsőfokú ítélet ellen bejelentett fellebbezésében sérelmezte a cselekmények minősítését, illetve a bünszövetség megállapításának mellőzését.

A másodfokon eljáró Győri Ítéltábla a megyei bíróság jogi álláspontjával egyetértett, ugyanakkor határozatában rámutatott arra, hogy a konkrét ügyben a tárgyi oldal vizsgálata alapján „kétségtelen, hogy az ilyen szinten szervezett bűncselekmények esetén általában megállapítható a bünszövetség, azaz helytálló mindaz, amit a főügyészség e körben érvelésként felhívott”.

Ugyanakkor - a bünszövetség és a bűnszervezet ismertetése körében - kifejtette, hogy a „bűnözői csoport tényleges kapcsolata, szándékegysége, megállapodása bizonyítottan jelen kell, hogy legyen mindkét esetnél, törvényi elvárás. Kikerülhetetlen annak vizsgálata, hogy a terheltek tudata a bűncselekmények egymás közti szervezett elkövetésre irányuló, akár hallgatólagos megállapodásra kiterjed-e. Ennek bizonyítottsága hiányában, az összes többi körülmény ellenére sem pótolható ez a tény, és pusztán következtetéssel nem igazolható vissza”.

A Kúria az alapügyben eljáró bíróságok jogértelmezésével nem értett egyet.

A Btk. 137. § 7) pontja szerint „bünszövetség akkor létesül, ha két vagy több személy bűncselekményeket szervezeten kívül követ el, vagy ebben megállapodik, és legalább egy bűncselekmény elkövetését

megkísérlik, de nem jön létre bűnszervezet".

A bűnszövetség fogalmának két fő eleme a szervezett bűnelkövetés, illetve az ebben való megállapodás. A törvényszöveg szerint bűncselekményeket szervezeten kell elkövetni, vagy több bűncselekményben kell megállapodni és legalább az egyiket megkísérelni.

A megállapodás formáját illetően a törvény nem tartalmaz, de nem is tartalmazhat taxatív felsorolást. A konkrét eseteket tekintve a leggyakoribb a szóbeli (vagyis a kifejezett) megállapodás, de megállapodás a hallgatólagos, a félreérthetetlenül bűnözésre irányuló akarategység is.

Ilyen megállapodásra általában az olyan cselekményeknél lehet következtetni, ahol az elkövetők ismétlődően, az azonos vagy a hasonló alkalmat keresték, vagy használták fel a bűncselekmények megvalósításához.

A hallgatólagos megállapodás létrejöttére az elkövetők ráutaló magatartása is alapul szolgálhat, ha a bűncselekmények véghezviteléből a bűnözésre irányuló következetességre, tervszerűsége, szervezettségre és az akaratelhatározás egységességére vonható következtetés (BJD 4913.).

A jogerősen megállapított tényállás szerint a terheltek nem csupán „elhatározták”, hogy mobiltelefonokat fognak eltulajdonítani, hanem „olyan tervet dolgoztak ki” (I. fokú ítélet 16. oldal második bekezdés), amely alkalmas a cselekmény lebonyolítására, a telefonok elszállítására, sőt értékesítésére is. Ugyancsak az irányadó tényállás állapította meg, hogy a „tervnek a végrehajtásához” más személyek bevonására is szükség volt, és a beszerzés is megtörtént.

A tényállásban rögzített cselekménysorozat elkövetése olyan nagyfokú szervezettséget igényelt, hogy azt másként, mint közös egyetértéssel, a részcselekmények összehangolása, a feladatok egymás közötti elosztása nélkül nem lehetett volna elkövetni, és ezt gyakorlatilag a másodfokú bíróság is elismerte, jogi indokolásának ide vonatkozó részében.

Figyelemmel arra, hogy a történeti tényállásban a cselekmény elkövetésével összefüggésben a szervezettség, így a bűnszövetség valamennyi ismérve felismerhető, a Kúria egyetértve a Legfőbb Ügyészség jogi álláspontjával a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság, illetőleg a Győri Ítéltábla ítéletét a Be. 427. § (1) bekezdés b) pontja szerint megváltoztatta és K. J. I. rendű, P. T. II. rendű, M. I. Zs. III. rendű és U. L. IV. rendű terhelt cselekményét egyaránt a Btk. 317. § (1)

bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) pontjára figyelemmel a (7) bekezdés b) pontja szerint minősülő folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntettének minősítette, melyet a II., a III. és a IV. rendű terhelte bűnsegédként követett el.

Figyelemmel a megváltozott minősítésre, az elsőfokú bíróság által a terheltekkel szemben kiszabott szabadságvesztés tartama törvénysértővé vált, ezért a Kúria az I. rendű, a II., III. és IV. rendű terheltekkel szemben a jelentős időmúlásra figyelemmel, a Btk. 87. § (2) bekezdés b) pontjának alkalmazásával tekintette kiszabottnak a büntetéseket.

A Kúria a legfőbb ügyészi indítvánnyal szemben - az alapügyben eljáró bíróságok által feltárt és helyesen értékelt bűnösségi körülményekre figyelemmel - nem látta indokoltnak az alkalmazott büntetések súlyosítását.

B)

A III. rendű terhelte és a védője is vitatta a vád törvényességét, illetve hivatkozásuk szerint a bíróságok törvényes vád hiányában jártak el, és nem tisztázták kellő mélységben a tényállást és az okozott kár összegét.

Kétségtelen, hogy a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja alapján felülvizsgálati ok - és a 423. § (5) bekezdése alapján hivatalból is vizsgálendő, a 428. § (2) bekezdése folytán pedig a felülvizsgálatban feltétlen hatályon kívül helyezést eredményez -, ha a bíróság törvényes vád hiányában járt el [373. § (1) bek. I. pont c) alpont].

Jelen ügyben azonban ezen eljárásjogi szabálysértés elkövetése szóba sem kerülhet.

A Be. 2. § (1) bekezdése szerint a bíróság ítélezése során törvényes vád alapján jár el.

A Be. 2. § (2) bekezdése szerint törvényes a vád, ha a vádemelésre jogosult a bírósághoz intézett indítványában meghatározott személy pontosan körülírt, büntető törvénybe ütköző cselekménye miatt a bírósági eljárás lefolytatását kezdeményezi.

A vád törvényessége a benyújtott vád alapján vizsgálendő.

A Kúria számos eseti döntésében rámutatott arra, hogy nem értékelhető a törvényes vád hiányaként és a vádon túlterjeszkedésként az, ha a bíróság egy bűncselekmény törvényi tényállását megvalósító elkövetési magatartás kapcsán a tettazonosság keretei között a vádiratban le nem írt tény is megállapít, és a cselekményt ennek figyelembevételével értékeli.

A vádelv nem jelent minden részletre kiterjedő szükségszerű

azonosságot a vádban leírt és az ítéletben megállapított történeti tények között, annál is inkább, miután a bíróság nincs kötve a vádbeli minősítéshez, s az eltérő minősítés eltérő tényelemek megállapítását is szükségessé teheti az ítéletben. A bizonyítás eredményéhez képest tehát a bíróság pl. az elkövetés helye, módja, eszköze, eredménye, indítéka stb. tekintetében eltérhet a vádbeli ténymegállapításoktól anélkül, hogy ezzel a vádelvet sértené (EBH 2011.2385.).

Következésképpen az egyébként feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést nem követték el az alapügyben eljáró bíróságok.

C)

A III. rendű terhelt, és védője a felülvizsgálati indítványában arra is hivatkozott, hogy az alapügyben eljáró bíróságok a tévesen megállapított tényálláshoz képest is törvénysértően minősítették az I. rendű terhelt, és ennek következtében a terhelt-társak cselekményét, ugyanis az I. rendű terheltre a mobiltelefonok nem voltak rábízva, ennek hiányában pedig a sikkasztás büntettének elkövetése fogalmilag kizárt.

Ez a hivatkozás azonban felülvizsgálat alapját nem képezheti.

A felülvizsgálat ugyanis olyan rendkívüli jogorvoslat, amely kizárólag a Be. 416. § (1) bekezdésében tételesen felsorolt anyagi és eljárásjogi szabálysértések esetén vehető igénybe, mégpedig a Be. 423. § (1) bekezdése szerint a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállásra alapozottan.

A felülvizsgálati eljárásban ugyanis a bíróság által jogerősen megállapított tényállás az irányadó, és az sem közvetlenül, sem közvetve, a bizonyítékok felülmérlegelésével nem támadható.

A következetes bírói gyakorlat szerint a tényállás részét képezi mindaz, amelyet a bíróság a jogi értékelés körében, a cselekmény tényállásszerűségét illetően rögzített, jelen esetben az a tény is, hogy a mobiltelefonok az I. rendű terheltre rábízott dolognak minősültek.

Ennek szem előtt tartásával a III. rendű terhelt által felvetett jogkérdések is csak változatlan tényállás mellett válaszolhatók meg, amelynek eredményeként a Kúria megállapította, hogy az alapügyben eljáró bíróságok a cselekmények minősítésénél a büntető anyagi jog szabályai ellen nem vétettek, sem a III. rendű terhelt koordináló szerepe, sem az eltulajdonított mobiltelefonok értéke, illetve a rábízás ténye nem vonható kétségbe.

D)

A III. rendű terhelt a továbbiakban a vele szemben kiszabott

szabadságvesztés mértékét is vitatta, sérelmezve a belső arányosság figyelmen kívül hagyását.

Ez azonban felülvizsgálati okként figyelembe nem vehető, ugyanis a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja értelmében a jogerős határozatban megállapított büntetés önmagában nem, hanem csak akkor támadható, ha a cselekmény törvénysértő minősítése vagy más anyagi jogszabály sérelme miatt szabtak ki törvénysértő büntetést vagy alkalmaztak törvénysértő intézkedést. A büntetés törvényessége kérdésében csak akkor van helye felülvizsgálatnak, ha a kiszabott büntetés, illetve annak neme és mértéke a Btk. valamely mérlegelést nem tűrő rendelkezésébe ütközik. Jelen esetben ezen feltételek nem állapíthatók meg.

E)

Nem alapos a III. rendű terhelt és védője okfejtése a Btk. 2. § alkalmazhatóságát illetően, és a Kúria e tekintetben a Legfőbb Ügyészség képviselőjének a nyilvános ülésen kifejtett érveivel sem értett egyet.

A 2012. évi C. törvény nem biztosított a III. rendű terhelt esetében enyhébb elbírálásra lehetőséget az elkövetéskori anyagi jogszabályokhoz képest, amelyek a középérték kötelező alkalmazását még - 2010. július 23. előtt - nem tartalmazták, következésképpen a Btk. 2. § alkalmazása szóba sem jöhetett.

Mindebből következően az alapügyben eljáró bíróságok helyesen és a törvénynek megfelelően döntöttek el, hogy a terheltek felelősségre vonása során az elkövetéskor hatályban volt törvényt alkalmazták.

F)

Ekként a Kúria - miután nem észlelt olyan, az indítványban nem kifogásolt eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 423. § (5) bekezdése alapján hivatalból köteles - a felülvizsgálatnak részben helyt adott és a megtámadott határozatokat a Be. 427. § (1) bekezdés b) pontja alapján részben - a cselekmények minősítését illetően - megváltoztatta, míg egyebekben a Be. 426. §-a alapján azokat hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezés és a felülvizsgálat kizártságára, valamint az indítvány megismétlésének tilalmára vonatkozó figyelmeztetés a Be. 3. §-ának (4) bekezdésén, illetve a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontján, továbbá a Be. 418. § (3) bekezdésén és a 421. § (2) és (3) bekezdésén, a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezés pedig a Be. 429. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2014. március 18.

*Dr. Akác József s.k. a tanács elnöke, Dr. Metzing Márton s.k.
előadó bíró, Dr. Kónya István s.k. bíró*

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő

MV